

at danne sig en Mening paa et særligt Omraade, nemlig med Hensyn til den Varepris, som har været mest omtalt: Brødprisen. Jeg henviser til, at Arbejdernes Fællesbageri, som den ærede sidste Taler omtalte, holder de samme Priser som de andre Brødfabrikker, naar jeg lige undtager det Par Dage, da Landstingsvalget skulde overstaas. Jeg henviste ved den paagældende Lejlighed den højtærede Erhvervsminister til at foranledige, at Arbejdernes Fællesbageris Regnskab blev offentliggjort. Saa vidt mig bekendt er Regnskabet for det sidst forløbne Aar ikke blevet offentliggjort. Det vilde jo være af stor Interesse for Forbrugerne at vide, om Grunden til, at det ikke er offentliggjort, er den, at Avancen har været urimelig høj, for man vilde derigennem kunne faa godtgjort, at ogsaa de andre Brødfabrikker beregner sig for stor Avance. Og saafremt Regnskabet ikke viser et urimeligt stort Overskud, har de andre Brødfabrikker Krav paa, at det kommer frem, saaledes at man kan se, at der er blevet gjort dem Uret.

Det ærede Medlem, der i Dag har talt som Ordfører for Socialdemokratiet, svarede mig, at der ikke havde været klaget over Rugbrødspriserne, og at disse netop er rimelige, fordi der findes denne Konkurrence med Arbejdernes Fællesbageri. Dette er ikke rigtigt; der er i høj Grad klaget over de stigende Rugbrødspriser. For øvrigt fremstiller Brødfabrikkerne jo ogsaa andet end Rugbrød, nemlig ogsaa Sigtebrød og Franskbrød, og der har da i høj Grad været klaget over Priserne paa disse Brødsorter. Den højtærede Erhvervsminister henviste mig til et Medlem af det andet høje Ting, som er Direktør for Arbejdernes Fællesbageri, idet jeg hos ham skulde kunne faa de Oplysninger, jeg ønskede. Men jeg ønskede ikke disse Oplysninger for mit eget personlige Vedkommende; jeg ønskede dem, for at Forbrugerne skulde kunne danne sig en Mening om Berettigelsen af den Agitation, der er drevet med Hensyn til Brødprisernes Højde.

Af de Forsøg, som er gjort rundt omkring paa at regulere Priserne og hindre urimelig Avance, er jeg blevet klar over, at en Lov, der sikrer rimelige Priser, og en Lov, der sikrer passende Avance, kan ikke skrives. Maalet: de rimelige Avancer, naas ikke ved, at man ombytter den eneste

Regulator, man har: den frie Konkurrence, med et nyt Princip: Statskontrol. Det nytter ikke at nedsætte en ny overordentlig Kommission. Vi har Erfaringerne fra den tidligere overordentlige Kommission at bygge paa. Nu indrømmer jeg, at paa det Tidspunkt, da den blev nedsat, var det nødvendigt at nedsætte en saadan Kommission. Det var paa et Tidspunkt, da man manglede Varer, og da det var nødvendigt at regulere Prisen paa visse Ting. Men jeg hævder ogsaa, at den daværende overordentlige Kommission ikke blev i Stand til at løse sin Opgave paa tilfredsstillende Maade, fordi Krigen, den Situation, hvorunder der var for lidt Varer, blev for langvarig.

Man kan regulere Priser i et halvt Aar f. Eks., men man kan ikke gøre det gennem flere Aar og naa det Maal, som man sigter efter. Man var derfor ogsaa fra alle Sider klar over, at man maatte væk igen fra den overordentlige Kommission, man maatte tilbage til de Forhold, hvor det var den frie Konkurrence, der regulerede Priserne, og det Forslag om en Lov mod urimelig Handelsavance, der blev forelagt af den daværende Regering i 1920, blev ogsaa motiveret som en Overgangslov, en midlertidig Lov, der skulde have den Opgave at bane Vej til den frie Konkurrence igen.

Hvis man prisregulerer gennem en lang Aarrække, naar man efter min Mening det modsatte af det, man sigter efter; man bygger en Trappe, paa hvilken Priserne langsomt, men meget sikrere kan bevæge sig op. Man kommer ikke udenom, at det, der bestemmer en Vares Pris, vil altid være Tilbud og Efterspørgsel; det er nu en Gang Handelens Lov, som ingen Regering eller Rigsdag kan lave om. Og det er ikke saadan, at man maa sige, at en hurtig og stærk Prisstigning altid vil være til Skade for Forbrugerne; hvis Forholdenes Udvikling er saaledes, at Priserne skal gaa op, vil det i mange Tilfælde være langt gavnligere for Forbrugerne at faa en hurtigere og stærkere Prisstigning, for saa kommer denne Prisstigning til at virke som den Regulator, den skal være, saa kommer den til at virke indskrænkende paa Forbruget og fremmende paa Produktionen, og saa vil det hele igen regulere sig. Maks-